



Mi újság ?

a PADOSZ -nál

PAKSI ATOMERŐMŰ DOLGOZÓINAK SZAKSZERVEZETE

XIV. évfolyam, 4. szám

2010. április

Ünnepeljünk? - ünnepelünk?

- *Gondolatok május elsejére készülve* -

A cikk megírása előtt több téma merült fel, mely aktualitása miatt címlapra való. A témaválasztásban a közelmúlt Március 15-e és a közelgő Május elseje befolyásolt a leginkább. A felkészülés során ismét átnéztem a „munka ünnepéről” szóló anyagokat, természetesen írója válogatja, hogy a témát hogyan közelíti meg. Május elseje is másként látszik oldalról is, alulról is, meg felülről is.

Az sem mindegy, hogy az iskolában - akár az élet iskolájában - milyen ismereteket tömtek az agyunkba, az meg főleg nem, hogy mikor koptattuk az iskolapadot. Meghatározó az is, hogy mikor és hol szocializálódtunk, voltunk-e cserkészek, kisdobosok, úttörők. Munkahelyünk is fontos ebből a szempontból, mert ha útgazdagként, cégtulajdonosként kel föl valaki május elsején, egész mást fog e napról gondolni, mint a „melósa” vagy beosztott munkavállalója.

Egykor országunkban nem volt helyénvaló e napról még megemlékezni sem, de volt időszak, mikor a „politikai inga” úgy kilendült, hogy kötelező volt a felvonulásokon megjelenni, és vinni nagyjaink fotóival ellátott demonstrációs táblákat. Sör-virslis jegyet lehetett kapni fizetségül. Az „ingával” napjainkban úgy átlendültünk az ellenkező oldalra, hogy a láncos hintába akadunk el, meg a végtelen szabadságba, és rá sem hederít a többség, miért nem kell dolgozniuk Május elsején.

Térjünk vissza a címben feltett kérdésre. Ünnepelünk Május elsején? Szerintem nem. Nem, mert semmi köze a napjainkban megrendezendő Majálisoknak ahhoz az eseményhez, ami miatt munkaszüneti nappá lett nyilvánítva. Hallom lelki füleimmel a kérdéseket, hogy vissza akarom sírni a felvonulásokat, a politikai nagygyűléseket, a demagóg szónoklatokat, és a többi, és a többi.

Nem! Nem szeretnék semmi olyat, amihez hamis ideológia tapad, ami sérti bárkinek a politikai, vagy egyéb meggyőződését, főleg nem kötelező programokat.

Az első és legfontosabb, hogy a szakszervezetek sátrakkal jelenjenek meg a rendezvényen! Azt sem tartanám eretnekségnek, hogy ne csak bohócok, meg „celebek” jelenjenek meg a színpadon, hanem valamiféle megemlékezés arról az eseményről, ami miatt összejövünk.

Tudom, sok fület szaggat az előző mondat tartalma, de remélem, amikor kiheverik a szaggatás fájdalmait, azért eszébe jut a rövidlátónak - ideológiai zavarban szenvedőnek - hogy a bérét és a juttatásokat nem a két szép szeméért kapja, de nem is a főnöke, munkáltatója ajándékaként. Hosszú út vezet mindig az eredményekhez, sokszor vissza kell tekinteni múltra, egyben tisztelni a történelmet, és azok szereplőit is. Tisztelnünk kell azokat, akik annak idején elindultak az úton, akik kiálltak akkor a jogaikért, jogainkért vállalva a fizikai erőszak számunkra elképzelhetetlen fájdalmait.

Kedves PADOSZ tagok, tisztelt olvasók!

Nagy kérdés lenne kezdésnek az, ha elgondolkodnánk a fenti gondolatokon? Nagy kérdés lenne, ha megosztanánk gondolatainkat azokról az eszmékről, amik a mai napig időtállóak, nemesek, és rólunk, emberekről szólnak?

Türelmes ember vagyok, a gondolatoknak meg kell érni az egyénben, és ha a „kakaspöri” után nem csak a száunkat töröljük meg, hanem elménket is tisztítjuk, már megérte.

Lehet, hogy már nem is szaggat a fül?

Éljen május elseje!

A munka ünnepét aligha kell bemutatni, de azt már talán kevesebben tudják, hogy idén 120. alkalommal ünnepeljük. A neves hagyomány nem tőlünk származik, de még csak nem is egykori Szovjet nagytestvérünkötől, hanem...



2006. május 1-jei felvonulás Stockholmban

...hanem Chicagóból, ahol szintén nem volt emberkímélő a munkaidő a XIX. század végén. Az ipari nagyvárosok munkásai gyakran több mint 10 órát dolgoztak naponta, és az érte járó juttatások nem emelték őket a gazdag emberek sorába. Sőt, igencsak a létminimumon tengődtek, s vágyaik sem szöktek az egekbe, csupán napi 8 órák munkaidőért sóhajtoztak.

Lőrincz László

A tagdíj



A munkavállalók több mint száz évvel ezelőtt hozták létre első önszegélyező egyesületeiket. A rendkívül alacsony keresetűek összekuporgatott fillérjeiből — az akkoriban sajnos elég gyakran előforduló — üzemi balesetekben elhunytak családjait támogatták. A segély a legtöbbször egyedüli kereső családfő temetésére rendszerint el is fogyott. De több volt a semminél. A munkavállalók önkéntes segélyegyletei később megerősödtek, szolgáltatásaik kibővültek, és évtizedek alatt komoly vagyont halmoztak fel.

Az 1800-as évek végén és az 1900-as évek elején megalakuló érdekvédelmi szervezetek a hozzájuk befizetett tagdíjakat elsősorban a tagjaik képzésére és tájékoztatására költötték. A tagdíjakból adták ki az első szaklapokat, és a munkaviszonnyal összefüggő perek költségeit is ebből finanszírozták. Ahol pedig szükség volt rá, sztrájksegélyt fizettek. Ez a rendszer a szolidaritás elvén sokáig nagyon jól működött.

Aztán jött negyven év. A keleti-tömb országaiban a szakszervezetek el-hivatalosodása — kis túlzással — „adóvá” silányította az önkéntesség és szolidaritás e kézzel fogható megnyilvánulását. A tagoknak a tagdíj fejében nyújtott szolgáltatások kerültek előtérbe — olyanok is, amelyek korábban az önszegélyező egyesületek és az állam feladatkörébe tartoztak —, és sajnos ma is sokan így tekintenek rá. Pedig a tagdíj ma már ismét a régi tartalommal bír, vagy legalábbis azzal kellene bírnia.

A tagdíj célja

A tagdíj célja, hogy azokat szolgálja leghatékonyabb módon, akik befizetik azt. Azaz a tagokat. Megint csak azt mondd: — *Ez szépen hangzik, de meg lehet-e valósítani, illetve mi szolgálja legjobban a tagok érdekeit?* Ha egyetértünk abban, hogy a munkavállalók érdekvédelmi szervezeteire szükség van, mert a kollektív jogaid csak így érvényesülhetnek, akkor a fő cél a szervezet működtetése és függetlenségének biztosítása, méghozzá azért, hogy az érdekedben minél jobb szerződéseket tudjon kötni, hogy a munkaerődért a lehető legtöbbet kaphasd. **Tekintsd ezért a tagdíjat befektetésnek.**

Tudom, ez így túl általános, ezért nézzük meg, hogy mire és hogyan érdemes elkölteni a pénzedet, azaz mit várhatsz el a tagdíjadért cserébe!

Mire kell fordítani a tagdíjat?

A tagok számára a tagdíj egyértelműen terhet jelent, hiszen havonta be kell fizetni, akárcsak a villanyszámlát. Sőt az év végén a munkáltatók a személyi jövedelemadó elszámolásban egy összegben tudatja velünk, hogy mennyit költöttünk a szakszervezetre (már ahol levonja).

Vannak, akik ilyenkor gyors számvetést készítenek: *nőnap egy szál virág; május elsejei virsli és sör; beiskolázási segély gyermekenként; mikuláscsomag; a segélykérelmét elutasították stb.* — a végén a többség mínuszba kerül, mert nem kapott az év során annyit, mint amennyit befizetett.

Bár így is lehet számolni, de ha valaki idáig elolvasta a könyvet, az bizonyára sejti, hogy nem ide akarok kilyukadni. Induljunk ki megint a szakszervezet lényegéből, amelyet azért tartunk fenn, hogy a munkaerőért cserébe kapott ellenérték a lehető legnagyobb legyen (többek közt azért is, hogy senki sem szoruljon segélyre). Ehhez pedig *demokratikusan működő, hozzáértő, független és nyomásgyakorlásra képes, közösségi igényeket is kielégítő és szolgáltatásokat nyújtó szakszervezetekre* van szükség.

Vegyük sorra ezeket!

A **demokratikus működés**, mint láttuk, nagyon fontos, pontosan azért, hogy a tagok akarata érvényesülhessen a szakszervezetben belül. Anglia néhai híres miniszterelnöke, Churchill szerint: *a demokrácia rendkívül költséges dolog, de még senki sem talált ki jobbat.* A jó döntéseket elő kell készíteni, meg kell hozni, és végre kell hajtani, ehhez pedig idő kell. Erről pedig egy másik angol mondás jut az eszembe: *az idő pénz.* Sajnos, ha ezt akarnánk megspórolni, a lényegét hagynánk veszni. Természetesen a demokrácia nevében sem szabad pazarolni, például ha egy rosszul előkészített testületi ülés képtelen dönteni, és ismét össze kell hívni, ez szerintem, felér a pénzpocsékolással.

A **szakértelmet** csak emberek tudják megjeleníteni. Éppen ezért minden szakszervezet az összes költségeihez viszonyítva magas személyi költségekkel dolgozik. Gondolom, ezt te is tudod, hisz minden konfliktus idején bevett szokás, hogy az ellenérdekelt fél a szakszervezeti vezetők jövedelmeit kiteszi a kirakatba. Sajnos ez a demagógia még mindig hat. Pedig csak bele kell gondolni: Te mennyiért vállalnád? Ja, az más! Tudom.

De közelítsük meg a dolgot máshonnan! Te hogyan járnál jobban? Akkor, ha a nevedben tizedrangú, máshonnan menesztett, kevésbé felkészült „műkedvelők”, vagy az ország legjobb koponyái tárgyalnának?

Ugye nem kérdés? A jó szakértők, mint tudjuk, a munkaerőpiacon nagyon is keresettek, ezért drágák mindenkinek. Nekünk is, de azért fogtunk össze, hogy meg tudjuk fizetni őket. Természetesen a pénzünkért kapni is szeretnénk valamit, ezért teljesítményeik alapján ne felejtjük értékelni a munkájukat.

Csak az a szakszervezet nevezheti magát szakértőnek, amely folyamatosan és eleget költ **képzésre**. Ugyanis felkészült tisztségviselőkre is szükség van ahhoz, hogy levegyék a válladról a hozzáértés terhet. A képzés pedig nagyon drága. Sajnos a kilencvenes évek elején, amikor a legnagyobb szükség lett volna a tisztségviselőknél és a tagoknak az új helyzethez szükséges ismeretekkel való felvértezésére, akkor szűnt meg szinte teljesen a szakszervezeti képzés Magyarországon. Ennek hiánya miatt nagy árat fizettünk mindannyian.

A **függetlenség** nem hiszem, hogy alapos magyarázatra szorul. A pénzügyileg kiszolgáltatott szakszervezet képtelen egyenrangúan tárgyalni. Ennyi! Azért hadd hozzak egy példát is! *A szomszédos Ausztriában, ahol évtizedek óta egy nagy kasszába gyűjtik a tagdíjakat, az ÖGB (Osztrák Szakszervezeti Szövetség) olyannyira független pénzügyileg, hogy amikor megkérdeztük, mégis mekkora a sztrájkalapjuk, azt mondták, az ugyan titkos, de ha az osztrák állam megszorulna, ki tudná segíteni.*

Ott nemcsak függetlenek a szakszervezetek, de a munkavállalók elvitathatatlan jóléte hatékony érdekvédelem nélkül nem valósulhatott volna meg.

Ha már a **sztrájkalaponál** tartunk, a munkaharc is sokba tud kerülni. Egy elhúzódó sztrájk idején az érdekeikért kiállók jövedelem-kiesését nem csak illik, hanem pótolni kell. Ezt jobb helyeken — lásd Ausztria — egy kasszába gyűjtik. Ennek nemcsak az a jelentősége, hogy többen, több pénzt tudnak összeadni, hanem csak a többi szakma beleegyezésével lehet a pénzhez hozzájutni. Azaz a vasutasok, csak az egészségügyiek, bányászok, pedagógusok, kereskedők, vasasok stb. beleegyezésével élvezhetik a pénzügyi támogatást, és fordítva. Így elkerülhető a különböző foglalkozású és keresettel rendelkező csoportok egymás elleni uszítása. Hát nem nagyszerű? Két legyet ütnek egy csapásra. Egyszerre érvényesül a *demokrácia és a szolidaritás*.

A **tájékoztatás** egyszerre több helyre is besorolható, de fontossága miatt érdemes kicsit külön foglalkozni vele. Egyrészt az első magyar szaklap, a nyomdászok *Typographia* című újságja megjelenése óta a demokratikus működés szerves része. Az embereknek, Neked is jogod van tudni például, hogy milyen törvények vannak készülöben, hisz szinte mind befolyásolja az életed. Másrészt a sajtó hatalom. Nem véletlen, hogy eleinte a szakszervezeti lapokat betiltották, sőt terjesztőit is üldözték. A munkavállalók véleményének nyilvánosságra hozatala az érdekvédelem nagyon fontos eszköze, hiszen a társadalom igazságérzete kikerülhetetlen. Ha a szakszervezetek nem juttatnák el üzeneteiket az emberekhez, akkor hogyan várhatnák el, hogy azokról véleményt alkossanak?

A szakszervezetek egyik nagyon fontos feladata a **közösségépítés**. Szerintem ez is az érdekvédelem része, hiszen az egymást jól ismerő, és egymás iránt bizalmat tápláló tagok képesek helyi szinten kiállni érdekeikért. A közösség építéshez pedig a legjobb módszer, ha minél több időt töltenek együtt, akár családtagjaikkal, számukra kellemes és hasznos módon. Ennek is ára van. Bár ez még kevésbé szorul magyarázatra, hisz ennek komoly hagyományai vannak, amire szintén érdemes költeni.

Természetesen nem feledkezhetünk meg a szakszervezetek **szolgáltatásairól** sem. Bár erről — a tapasztalatom szerint — a legtöbb embernek még mindig a segély és az üdülőjegy jut az eszébe.

Az **üdülőjeggyel** kezdem, mert ez az egyszerűbb kérdés. A volt SZOT üdülők többségét még a kilencvenes évek elején egy állami tulajdonban lévő alapítványba vonták be. Ezzel egy időben — a korábban általánosan szakszervezetinek — mondott üdültetés is megszűnt. A SZOT tulajdonképpen kezelője volt az üdülőknek, azaz működtette azokat, és az üdülőjegyek elosztását is végezte. Azt kérdezheted: *ha korábban a szakszervezetek fenn tudták tartani az üdülőket, akkor ma miért nem?* Ez így egy kicsit sántít. Az ingatlanok elvesztésével ugyanis az azok működtetéséből származó bevételektől is elestek a szakszervezetek, illetve az üdülési költségek nagyobb részét korábban is támogatta az állam, csak a szakszervezeteken keresztül. Ennek vége.

Ma már az üdülést adókedvezmények formájában támogatja az állam. A szakszervezetek saját tulajdonú üdülői közül pedig sok lett a vagyonmegosztás áldozata. A megmaradt vállalati üdülők beutalóit pedig ma többnyire az üzemi tanácsok szociális bizottságai osztják el. Magyarán: a korábban a szakszervezeteken keresztül igénybe vehető kedvezményes üdültetés rendszere teljesen átalakult. Így néhány kivételtől eltekintve, ami komoly eredménynek tekinthető, a szakszervezetek többsége közvetlenül nem üdültet.

Akkor milyen szerepük maradt az üdültetés kedvezményeinek megtartásában? Nagyon is sok. A cégek többsége meg kívánta szüntetni az üdülőit, mint terhet jelentő tételt. Sok vállalatnál csak a szakszervezetek kitartó követelésére maradtak fenn. De az állami támogatás mértékének meghatározásakor is hallatják hangjukat.

Nos, ha a felsorolt, a tagok érdeke védelmében nélkülözhetetlen kiadás után még marad valami a kasszában, szerintem azt sem szabad csak úgy a régi hagyományok szerint szétosztani.

(folytatjuk)

A bérmegállapodásokról... A szakszervezetek, így a PADOSZ életében is különös jelentőséggel bír, az éves bérfejlesztésről a béren kívüli juttatásokról szóló megállapodások megkötése.

A PADOSZ nyitott szakszervezetként, tagjai által, valamint reprezentativitása okán a PA Zrt-n kívül 11 gazdasági társaságnál érintett bértárgyalások tekintetében. A nagy számból fakadóan a bértárgyalások lefolytatása a PADOSZ apparátusára és tisztségviselőire jelentős terhet jelent, az komoly kihívással bíró feladat. Visszatekintve a már megkötött megállapodásokra, megállapítható, hogy erre is igaz az a magyar közmondás, hogy ahány ház annyi szokás, illetve annyi megállapodás. Azt azonban így utólag is megállapíthatjuk, hogy az ágazati, az MVM Társaságcsoporthoz tartozó megállapodások jelentős orientáló hatással bírtak nemcsak az iparági, társaságcsoporthoz, hanem a rajtuk kívül álló más gazdasági társaságokra is.

Az alábbi összeállításban, elsősorban tájékoztatási, másodsorban okulási szándékkal röviden ismertetnénk az egyes társaságoknál megkötött megállapodások főbb elemeit.

RHK. Kft: a tulajdonosi jogokat gyakorló OAH határozott elvárása alapján, a 160.000 Ft besorolási bérrel, vagy az alatt rendelkező munkavállalók esetében 4,5 %-os alaphérfejlesztésre került sor. Az e fölötti besorolási bérrel rendelkezők esetében az SZJA változás kedvező hatására hivatkozva nem történt béremelés. Az RHK Kft KSZ-ben szereplő béren kívüli juttatások tekintetében a munkáltató teljes egészében átvállalta az adóterheket, a meleg étkezési támogatást 50 %-kal, 18.000 Ft/hó értékre emelte.

NUKLEO-MED Kft: a Kft. munkavállalói egységesen 4,1 % mértékű alaphérfejlesztésben részesülnek, differenciálás nélkül. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően a megállapodásban rögzítésre került a 13. havi, illetve 14. havi fizetés is. A béren kívüli juttatások emeléséről, illetve az adóterhek munkáltatói esetleges átvállalásáról a munkáltató forrás hiányra való hivatkozása miatt nem született megállapodás, arra a két oldal a Kft. 2010. évi szerződéseinek lezárása után tér vissza.

Dekoten Kft: a Kft. munkavállalói 2010-ben a várható eredmény egy részének a bevonásával átlagosan 5 %-os bérfejlesztésben részesülnek. Az alaphérfejlesztés kötelező mértéke 2500 Ft, amibe nem számít be a 2010. január 1-jén a minimálbér emelése miatti mérték, ami 2000 Ft volt átlagosan (ami az Ő esetükben 2,8 % bérnek felel meg). A munkavállalók VBKJ keretét a munkáltató átlagosan 20 %-kal növelte meg, valamint 2010-ben is biztosítja a VBKJ-n kívül a 2700 Ft-os egészségpénztári és a 2000 Ft önszegélyező pénztári befizetést.

ESZI: az iskola munkavállalói átlagosan 4,1 %-os alaphérfejlesztésben részesültek, olyan megosztásban, hogy ebből 2 % volt a kötelező, 2,1 % pedig differenciáltan került kiadásra. A káféteria keret a 2009. évi szinten lett megállapítva, viszont a munkáltató a kedvezményes adózású körbe tartozó juttatások igénylése esetén a 25 %-os adóterhet átvállalja.

OVIT Zrt: a munkavállalók részére átlagosan 4,1 % mértékű alaphérfejlesztésre kerül sor. Az alaphér-fejlesztés differenciáltan kerül végrehajtásra. A minimális-kötelező alaphér-fejlesztési mérték 0 Ft-ban került meghatározásra. A béren kívüli juttatások az MVM elismert vállalatcsoport 2010-re szóló jóléti és szociális juttatásairól szóló megállapodás alapján kerül végrehajtásra. A megállapodást a PADOSZ nem írta alá.

MVM Informatika Zrt: a munkavállalók átlagosan 4,1 % mértékű bérfejlesztésben részesültek, 4,1 % mértékű kötelező alaphérfejlesztés mellett. A VBKJ keret 4 %-kal megemelésre került, valamint a munkáltató átvállalta a 25 %-os ún. „kedvező” adózású tételek adótartamát.

ATOMIX Kft: a bérfejlesztésre még nincs megállapodás. A munkáltatói ajánlat 4,1 % átlagos bérfejlesztésről szól 3 %-os kötelező mértékű alapbéremelés mellett. A béren kívüli juttatásokról már 2009. novemberben született megállapodás, melyben a KSZ szerinti béren kívüli juttatások 4,5 %-kal növekedtek, és a munkáltató a juttatásokat terhelő adót átvállalta.

ERBE Zrt: a bérmegállapodás nem lett még megkötve. A munkavállalói oldal megtette ajánlatát, amely a 4,1 %-os átlagos bérfejlesztésen belül 3,3 % kötelező és 0,8 % differenciált alaphérfejlesztésről szól. Tárgyalás várhatóan a következő héten. A béren kívüli juttatások összegét a munkáltató 80.000 Ft-tal megemelte, s ez által biztosította a reálértékének megőrzését, valamint a juttatások átlagos adótartamát.

Partner Kft: a munkáltató 2009. novemberében átlagosan 10 % mértékű alaphérfejlesztést hajtott végre. 2010-re vonatkozóan bérintézkedést nem tett. A hidegétkezési utalványt 2010. januártól megszüntette, helyette a meleg étkezési támogatást vezetett be 7000 Ft értékben.

DC. Gépszer Kft: a minimálbérről történő kötelező emelésen túl egyéb, további bérfejlesztésre a Kft-nél 2010-ben nem került sor. A PADOSZ adatokat kért a munkáltatótól, valamint tárgyalási kezdeményezéssel tett a bértárgyalások megkezdésére. Az adatokat a munkáltató megküldte, a tárgyalási kezdeményezést elfogadta. A tárgyaláson megegyezés nem született, a munkáltató időt kért pénzügyi lehetőségeinek felülvizsgálatára, viszont a szakszervezetünk felvetéseitől nem zárkozott el. A tárgyalás várhatóan április 20-án folytatódik.

B.I.

Dobogós helyezések Gyöngyösön

A Mátrai Erőmű Kosárlabda Klub meghívására igen színvonalas tornán vett részt a PADOSZ férfi és női kosárlabda csapata. A hagyományteremtő szándékkal szervezett sportesemény résztvevőit villamosenergia-ipari társaságok és szakszervezetek csapatai alkották.

A torna szinte minden mérkőzése rendkívüli izgalmakat és szoros eredményt hozott. A négycsapatos kiegyensúlyozott női mezőnyben a házigazda **MENŐK** mögött a PADOSZ-os lányok a második helyet szerezték meg. A férfiak versenye két csoportban zajlott. A paksi fiúk a későbbi torna győztes **Szadai Szöcské**k csapatát legyőzve végül a harmadik helyen végeztek.

E sikerekben nagy szerepet játszott a PADOSZ szurkolótábora, mely létszámban, látványban, de főként hangerőben is a képzeletbeli dobogó legfelső fokára állhatott volna, ha ezt a teljesítményt is értékeli az eredményhirdetésnél.

A maratoni mérkőzéssorozat egy érdekes, főként energiaiparral kapcsolatos feladatokat tartalmazó „activity show” zárta. Az elhúzó verseny miatt a jól megérdemelt vacsora jócskán az éjszakába nyúlt.

Visszavágók ősszel, szintén Gyöngyösön.



wm

Múltidézés, tallózás

Ha rosszat álmodunk, jó az ébredés. Fordítva is igaz. Az Atomerőmű újság 1991. december számában megjelent „Álom és valóság” című cikkem egy „szívszorító” álmom után íródott. Közel húsz év után a rossz álom valósággá vált. Európában is egyre több országban emberek milliói kerülnek az utcára, gondot jelent a napi betevő előteremtése. Hazánkban is egyre többen a létminimum alatt élnek. Talán a legmegrázóbb, amikor a gyerekek reggeli nélkül mennek az iskolába. Szerencsések azok, akik napi egyszeri meleg ételt kapnak az iskola napközijében. Két évtizeddel korábban nem volt nyilván tartás, hogy kik az ország leggazdagabbjai. Ma már tudjuk, ki az ország 100 leggazdagabb multimilliomosa. Tudjuk azt is, hogy 1,5 millió ember a létminimum alatt él. A munkanélküliség 11% felett van. Több százmilliárd lakossági tartozás halmozódott fel, mert a víz, villany, gáz és egyéb rezsi számlákat nem tudják kifizetni. Tudjuk, hogy mi a baj, még sem történik előre lépés! Félre kell tenni az egymás elleni harcot, a lejárató kampányt. Ha nem figyelünk egymásra, ha nem fogunk össze még reménytelenebb helyzetbe kerülünk. Nehezebb helyzetből is kikerültünk. Rommá lőtt országot, három év alatt „talpra” állították elődeink. Ha, akkor sikerült, akkor most miért ne sikerüljön. Rendeletek törvények csak abban az esetben „életszerűek” ha előtte meghallgatják, megismerik az emberek véleményét. Egy törvény annyit ér, amennyit betartanak belőle. Régi mondás, ami ma is igaz.

Álom és valóság ...

Emlékszem, 15 – 20 évvel ezelőtt egyszer azt álmodtam, hogy az éhes gyerekeknek nem tudtam kenyeret adni. Hosszú idő telt el azóta, de sokáig mély nyomot hagyott bennem a rossz álom. Akkor azt hittem, hogy ez soha sem történhet meg velem, velünk európai emberekkel. A jelen körülmények rádöbbenettek arra, hogy minden lehetséges! Ma már egyre többen ismerik meg a nélkülözést, az éhezést, a létbizonytalanságot! („Róbert bácsi” – múlt típusú népkonyhák, éjszakai menedék, szálláshelyek létrehozása.) Egyre kevesebb a bizakodó ember! Ritka nemzetek közé tartozunk. Mi mindent meg tudunk magyarázni.

- Emelünk, mert sokat fogyasztunk. Az a célunk, hogy a „pazarlást” csökkentsük! (?)
- Emelünk, mert csökkent a fogyasztás, ezért csökkent az állami bevétel! (benzin)
- Emelünk, mert nálunk a legolcsóbb!
- Emelünk, mert emelni kell! (infláció)
- Emelünk, mert még van mit! (!!...)

De, ha már nem lesz mit emelni, akkor mi lesz kis ember?!

Majoros János

Kiváló eredmények a VIT-nél



A VIT Nyugdíjpénztár mindkét ágazata jó évet tudhat maga mögött: a hozamok kiválóan alakultak. A pénztár teljesítményéről beszélgettünk **Pellei Józseffel**, a VIT ügyvezető igazgatójával.

- Hogyan értékelné a 2009-es évet a VIT szempontjából?

- Azt kell, hogy mondjam: nagyon jó évet zártunk. Elmondhatjuk, hogy hozamainkkal 2009-ben sikerült jelentős részben ledolgoznunk azt a veszteséget, amelyet a 2008-as nehéz gazdasági esztendő hozott. Tavaly az önkéntes ágazatban a klasszikus portfóliónk 13,63%-os hozamadatot produkált, a kiegyensúlyozott 17,61%-ost, míg a növekedési portfólióban 23,36%-os gyarapodást tapasztalhattunk. A magánágazatban a kezelt vagyont ugyanebben a sorrendben 12,92%-kal, 21,25%-kal és 26,76%-kal növelték a hozamok.

- Ezek valóban nagyon jó eredmények; ugyanakkor sokan tartanak attól, hogy a 2008-as, válságos évben túl nagyok voltak a veszteségek. Önnek mi erről a véleménye?

- Számtalanszor találkozunk azzal a jelenséggel, hogy a rövidtávú visszaesések miatt megínognak az emberek. Ilyenkor mindig elmondjuk: a nyugdíjpénztári befektetési forma tipikusan az a dolog, amit hosszú távon érdemes szemlélni, csak így derül ki, hogy mennyire megbízható egy pénztár. A nyugdíjra ugyanis, legalábbis jobb esetben, egy életen át gyűjt az ember. Kedvenc tanmesém, amit tavaly számtalanszor elmondtam: a békakirály esete. Amikor a királylánynak döntenie kell arról, megcsókolja-e a rút békát annak reményében, hogy abból király lesz és aztán életük végéig boldogan élnek – nos ez tipikusan a rövid-hosszú táv problematikája. Megijedek-e a csúf béka látványától – ez a 2008-as válság – vagy kitartok döntésem mellett: pénztártag maradok és megadom esélyt a veszteségek ledolgozására, mert hosszabbtávon ez szinte biztosan bekövetkezik. Én csak azt mondhatom, hogy ahogy a mesében a békából mindig királyfi lesz, úgy a válságokat is mindig fellendülés követi, amely esély a veszteségek visszaszerzésére.

- Ha már hosszútávról beszélünk, milyenek lettek a VIT 10 éves hozamai?

- Hadd emeljem ki magánágazati adatainkat, mert erre különösen büszkék vagyunk. A VIT Nyugdíjpénztár magánágán a kiegyensúlyozott portfólióban 10 év alatt elért hozam a Stabilitás Pénztárszövetséghez tartozó minden nyugdíjpénztárénál magasabb lett. Ez azt jelenti, hogy akinek az elmúlt tíz évben a VIT ezen portfóliójában gyűlt a pénze, az semelyik másik pénztárban nem érhetett volna el nagyobb hozamot ebben a kockázati kategóriában. Egyébként a növekedési portfóliónkban, szintén magánágon, "országos másodikak" lettünk, ha szabad így fogalmaznom, míg a klasszikus portfóliónk hozamai a negyedik helyet jelentik nekünk, ami szintén nem rossz. Ebből is látható: lehet, hogy egy-egy évben, 2006-ban, vagy 2007-ben lehettek olyan pénztárak, ahol magasabbak voltak a hozamok - de összességében 10 év távlatában mégis VIT nyújtotta a legtöbbet, és ez a lényeg.

- Ezek szerint tehát a válság meg sem kottyant a pénztárnak?

- A válság mindannyiunkban mély nyomot hagyott, ezt kár is lenne tagadni. Gyakorlatilag az emberek felfogását, mentalitását, a pénzügyi szokásokat, röviden az egész világot felforgatta. Tehát értékén kell kezelnünk a történeteket. De ez egyben azt is jelenti, hogy semmiképpen sem szabad túlértékelnünk ezt a jelenséget: a nyugdíjpénztárak esetében - még egyszer hangsúlyozva - a hosszútáv számít. Hadd hozzak egy hasonlatot: a hosszútávfutónál, aki a maratoni távot futja, teljesen mindegy, hogy a huszadik percben megbotlik-e. A végeredmény számít, és azt nem lehet megítélni a huszadik percnél.

„Egy nép lelkéről és értelméről sokat megtudni abból, hogyan készíti mindennapos ételeit”
(Karl Friedrich von Rumohr)

Egy szakács élete - *Beszélgetés Kilyén Szilveszterrel szakterületéről, a főzésről*

Kilyén Szilveszter szakács, az ASE Étterem konyhafőnöke. Mindene a gasztronómia és a vendéglátás. Nincs megállás, ha jön a Márton nap temérdek libával, azután az újbóri ünnepe, no meg persze a disznótorok... És ez így megy ünnepről ünnepre, egész évben. Szilveszter szervez, aprít, dagaszt, kavar.



- **Mik voltak eddig főbb szakmai állomások az életedben?**
- 1983-ban végeztem Szekszárdon a Vendéglátó Ipari Szakiskolában. 10 éve vagyok az ASE Étteremben, korábban Siófokon és Agárdon dolgoztam.
- **Erre születni kell?**
- A Teremtő is szakácsnak szánt. Kisgyermekkorom óta tudom, hogy ezzel szeretnék foglalkozni. Szeretek enni, a vendégekkel foglalkozni.
- **Számít-e ebben az étteremben, hogy az ember pl. vegetáriánus? Vannak-e ilyen szempontok, amikor főzöl?**
- Az étlap kialakításánál figyelembe vesszük a vegetáriánus vendégeket is, kérésre a meglévő alapanyagokból, bármit elkészítünk részükre.
- **Van kedvenc ételed, vannak kedvenc alapanyagaid?**
- Lehet, hogy sokan azt gondolnák, hogy a libamáj, netán a szarvasgomba vagy hasonló különlegességek, de nem így van. Szerintem nincs jobb a gazdag leveseknél (Jókai, Bugaci) illetve a hal és a grillezett ételek is első helyen állnak nálam.
- **A szakács munkája azért nem egyszerű... Lehet ilyen munkarend mellett bármi mást is csinálni az éttermen kívül?**
- A főzésen kívül a kedvencem a sport, azon belül a foci. Nézni és művelni is egyaránt szeretem. Legújabbban pedig motorozom.
- **Ki főz otthon?**
- Otthon általában a feleségem főz. A nejem aranygaluskája nagy kedvencem, aminek nem tudok ellenállni.
- **Civilként jársz étterembe?**
- Civilként ritkán járok étterembe, ha mégis, akkor is szakmai szemmel figyelem.
- **Más nemzetek konyháját is szívesen kóstolgatod?**
- Persze, mindent szeretek kipróbálni, megízlelni. Mindenhol azok a legjobb falatok, amit szívvel-lélekkel készítenek. Azért is csipegetek szívesen más népek asztaláról, mert egy nemzet gasztronómiája tükrözi az egész kultúráját.
- **Mi lett volna belőled, ha nem szakács?**
- Eredetileg felszolgáló szerettem volna lenni, csak "tovább képeztem" magam, így kötöttem ki a konyha világában. Újabb és újabb csínytevésekkel próbálom felrázni a hazai gasztronómiát.
- **Közeledik a majális, ahol vegyes - illetve kakas pörköltet lehet főzni. Tudnál ajánlani ezekre az ételekre valami különlegességet?**

Erdélyi kapirgálós kakaspörkölt:

Hozzávalók 4 személyre: 1,60 kg kakas, vöröshagyma 80 dkg, fokhagyma 5 dkg, fűszerpaprika, só, bors, 1 csomag lestyán, csípős paprika, kömény, erdélyi szalonna 20 dkg, vörösbor 4 dl, zöldpaprika, paradicsom, étolaj

A szalonnát felkockázom, üvegesre pirítom, ehhez hozzáadom a felaprított hagymát, fokhagymát, majd a paprikát és a paradicsomot. A fűszerekkel tartalmas szaftot készítek, majd beleteszem a feldarabolt kakast és puhára főzöm.

Leginkább galuskával kínálom, de ha szabadban, bográcsban készül, kenyérrel is fogyasztható.

Jó étvágyat!

Huszák Mónika

Aktualitások...

Horgászvár

A PADOSZ 4 db hétvégre szóló horgászengedélyt vásárolt a Vörösmalom tóra. Alkalmanként 2 db nemeshal + egyéb halfajtából 3 kg hozható el térítésmentesen. Napidíj nincs. Az engedélyek átvehetők minden csütörtökön, **Mérges Imre** SZFO főbizalminál. Tel.: 85 79, 30/252 1415

A horgászengedélyeket legkésőbb hétfőn reggel kell visszaadni!

I. PADOSZ FOCIKUPA – 2010. április 17-én 9:00-18:00-ig az **Atomerőmű sporttelepén** rendezzük az I. PADOSZ Focikupát. Ezúttal PADOSZ tagok jelentkezését várja az Ifjúsági Tagozat. Az esemény egyben felmérés az ez évi szakszervezeti futball eseményekre.



Nemes Gábor a CINASZ Szakszervezet elnöke, a sztrájbizottsági szóvivő **2010. április 20-án a Tekeklubban 10 órakor** előadást tart a 2010. januári BKV-s sztrájk részleteiről, háttéreseeményeiről.

Jubileumi ünnepség – Ez évben április 28-án a Tekézőben kerül sor a 20 éves PADOSZ tagsággal rendelkezők köszöntésére. Az érintettek személyre szóló meghívót kapnak, melyek postai úton vagy a főbizalmiak közreműködésével jutnak el jubiláló tagjainkhoz.



Családi horgásznapi – A remények szerint, idén is jó időben és jó horgász-szerencsével telik a PADOSZ Családi Horgásznapi. A május 15-i rendezvény helyszíne – hagyományosan – a Vörösmalom tó.



KOSÁRKUPA

– 2010. június 5-én ASE Sportcsarnokban rendezzük a PADOSZ Kosárlabda Kupát a Focikupához hasonlóan, PADOSZ tagok számára,